

ISSN: 2147-1045

TıpHD

TIP HUKUKU DERGİSİ
JOURNAL OF MEDICAL LAW

İSTANBUL MEDENİYET ÜNİVERSİTESİ
TIP HUKUKU ARAŞTIRMALARI BİRİMİ
YAYINI

NİSAN 2013
YIL: 2 S: 3

Tıp Hukuku Dergisi
Journal of Medical Law

“Hakemli Dergidir” / “Peer reviewed Journal”

Yıl 2013 Sayı 3
Year 2013 Issue 3

Yayın Sahibi / Publisher: Legal Yayıncılık A.Ş. adına Sahibi ve Genel
Yayın Yönetmeni *On Behalf of Legal*
Yayıncılık A.S. *Publisher and Executive Editor*
Av. / Aal. Lütfürrahman BAŞÖZ

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Responsible Manager: Av./Aal. Ramazan ÇAKMAKCI

Yayıncının Adı /
Name of Publishing Company: Legal Yayıncılık A.Ş.

Basıncının Adı / Printed by: Net Kırtasiye Tanıtım ve Matbaa San. Tic. Ltd.
Şti (Net Copy Center)
(Sertifika No./Certificate No. 13723)
Tel. 0212 249 40 60

Basıldığı Yer / Place of Publication: İnönü Cad. Beytülmalcı Sk. No: 23/A
Gümüşsuyu/Beyoğlu-İstanbul

Basım Tarihi / Publication Date: 2013

Yönetim Yeri /Place of Management: Bahariye Cad. No: 63/6 Kadıköy/İstanbul
Tel. 0216 449 04 86 Faks/Fax: 0216 449 04 87
(Sertifika No. / Certificate No. 27563)

E-posta / E-mail: legal@legal.com.tr

URL: www.legal.com.tr

Yayın Türü / Type of Publication: Bu dergi yılda iki sayı olarak yayımlanan yerel,
sürelili hakemli bir hukuk dergisidir/
This journal is a peer-reviewed national law
journal published two times in a year

ISSN: 2147-1045

Dergiye yapılan atıflarda “TıpHD” kısaltması kullanılmalıdır.

For citations please use the abbreviation: “TıpHD”

Katkıda bulunmak isteyenler için iletişim bilgileri/

All correspondence concerning articles and other submissions should be addressed to:

E-mail: tiphukuku@gmail.com

Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D. 6 Kadıköy – İstanbul

Tel: (216) 449 04 85 – 449 04 86 Faks: (216) 449 04 87

Bu dergide yayımlanan yazılarda ileri sürülen görüşler yazarlara aittir.

Articles published in this journal represent only the views of the contributors.

Copyright © 2013

Tüm hakları saklıdır. Bu yayının hiçbir bölümü, Legal Yayıncılık A.Ş. ile Prof.

Dr. Dr. h.c. Hakan Hakeri'nin yazılı izni olmadan, fotokopi yoluyla veya elektronik, mekanik ve sair suretlerle kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz, kayda alınamaz.

All rights reserved. No part of this publication may be copied, reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by means, without the prior expressed permission in writing of the Legal Yayıncılık A.S. and Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan Hakeri.

TIP HUKUKU DERGİSİ

Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D. 6 Kadıköy – İstanbul

Tel: (216) 449 04 85 – 449 04 86 Faks: (216) 449 04 87

İnternet adresi: www.legal.com.tr / E-posta: legal@legal.com.tr

EDİTÖR/EDITOR IN CHIEF

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan Hakeri

YAYIN KURULU/EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Refik Korkusuz

Prof. Dr. Hamdi Tutkun

Doç. Dr. Fatih Yağmur

Doç. Dr. Özlem Yenerer Çakmut

Doç. Dr. Ümit Gezder

Yrd. Doç. Dr. Murat Tumay

Yrd. Doç. Dr. Murat Aydın

Yrd. Doç. Dr. Halid Özkan

DANIŞMA KURULU/ADVISORY BOARD

Prof. Dr. Dr. h.c. Yener Ünver

Özyeğin Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Mehmet Ayan

Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Ramazan Çağlayan

Kırıkkale Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Faik Çelik

İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi

Prof. Dr. Nesrin Çobanoğlu

Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Murat Doğan

Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Ahmet Nezih Kök

Atatürk Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Hans Lilie

Martin Luther Üniversitesi, Tıp-Etik-Hukuk Merkezi Müdürü

Prof. Dr. Erdem Özkara

Dokuz Eylül Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Bruce Patsner

Houston Üniversitesi Tıp Hukuku Enstitüsü

Prof. Dr. Henning Rosenau

Augsburg Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Pervin Somer

Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Prof. Dr. Sadık Söğüt

İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Fakültesi

Prof. Dr. Zafer Zeytin

Türk Alman Üniversitesi Hukuk Fakültesi

Doç. Dr. Haluk İnce

Adli Tıp Kurumu

Yrd. Doç. Dr. Yahya Deryal

Zirve Üniversitesi Hukuk Fakültesi

TIP HUKUKU DERGİSİ

Sayı 3/Yıl 2013

İÇİNDEKİLER

Acil Sağlık Çalışanlarına Saldırı ve Şiddet

Doç. Dr. Acar AREN

Op. Dr. Fatih BAŞAK

Op. Dr. Gürhan ÇELİK

Op. Dr. Mehmet Emin GÜNEŞ

Op. Dr. Sevinç Mert MAHSUNİ

Op. Dr. Erdem KINACI..... 1

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin Ötanazi ile İlgili Kararları Hakkında Bir Değerlendirme

Yrd. Doç. Dr. Mehmet MADEN 11

İslam Hukuku Açısından Akdi Bir İlişkinin Bulunmadığı Durumlarda Hekim ile Hasta Arasındaki İlişkinin Hukuki Niteliği

Yrd. Doç. Dr. Ahmet EKŞİ..... 31

Hukuki Açından Sünnet (Beschneidung)

Yrd. Doç. Dr. Erdal YERDELEN..... 43

İngiltere ve Türkiye’de Psikiyatri Hastalarına Uygulanan Zorunlu Tedavinin Hukuken Karşılaştırılması

Feyzan ÖZBAY (LLM) 75

Vaka Çalışması: Beyin Ölümü Konusunda Cumhuriyet Savcısının Yetkilerinin Sınırları ve Hukuki Sorumluluğu

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ

Yrd. Doç. Dr. Ata BOZOKLAR 105

Danıştay Kararı 117

LEGAL HUKUK DERGİLERİ SİPARİŞ FORMU 126

LEGALBANK ABONELİK FORMU 127

JOURNAL OF MEDICAL LAW

Issue 3/Year 2013

CONTENTS

Aggression and Violence Against Emergency

Health Care Employees

Assoc. Prof. Dr. Acar AREN

Dr. Fatih BAŞAK

Dr. Gürhan ÇELİK

Dr. Mehmet Emin GÜNEŞ

Dr. Sevinç Mert MAHSUNİ

Dr. Erdem KINACI 1

An Evaluation of the Case-Law of the European Court of Human Rights on Euthanasia

Asst. Prof. Dr. Mehmet MADEN 11

The Doctor and Patient Relationship Between the Contracts Without the Legal Nature of the Relationship of Islamic Law

Asst. Prof. Dr. Ahmet EKŞİ 31

The Legal Aspect of Circumcision

Asst. Prof. Dr. Erdal YERDELEN 43

A Legal Comparison of Involuntary Treatment Provided for Patients with Mental Disorder in the UK and Turkey

Feyzan ÖZBAY (LLM) 75

Case Study: Limits of Powers of Public Prosecutors on Determination of Brain Death and Judicial Responsibility

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ

Asst. Prof. Dr. Ata BOZOKLAR 105

Council State Decision 117

ORDERING FORM FOR THE LEGAL LAW JOURNALS 126

SUBSCRIPTION FORM FOR THE LEGALBANK LAW DATABASE 127

ACİL SAĞLIK ÇALIŞANLARINA SALDIRI VE ŞİDDET

(AGGRESSION AND VIOLENCE AGAINST EMERGENCY
HEALTH CARE EMPLOYEES)

Doç. Dr./Assoc. Prof. Dr. Acar AREN

Op. Dr. Fatih BAŞAK

Op. Dr. Gürhan ÇELİK

Op. Dr. Mehmet Emin GÜNEŞ

Op. Dr. Sevinç Mert MAHSUNİ

Op. Dr. Erdem KINACI

ÖZET

AMAÇ: Sağlık çalışanları her geçen gün diğer çalışanlara göre daha çok saldırı ve şiddet mağduru olmaktadır. Bu çalışmada İstanbul Eğitim ve Araştırma Hastanesi Acil cerrahi nöbeti tutan sağlık çalışanlarına uygulanan iş yeri saldırılarının sıklığı ve türünün belirlenmesi ve hastane ortamındaki ilgili risk faktörlerinin ve hukuksal sorunlarının saptanması amaçlanmıştır.

YÖNTEMLER: 24 doktor, 16 hemşire ve 7 sağlık personeli anket tarzında hazırlanan sorularla yüz yüze sorgulandılar. Ankete katılanların verdikleri cevaplar, risk faktörleri değerlendirildi.

BULGULAR: Psikolojik şiddet uygulaması fiziksel şiddetten daha çok karşımıza çıktı. Sözlü saldırıya son bir yıl içinde tüm çalışanlar maruz kalmışlar %100 (%18 haftalık, %70 aylık sıklıkla), fiziksel şiddet ise %87 olguda yıllık (%19 haftalık, %14 aylık) sıklıkta görülmüştür. Saldırıya uğrayanların sadece %40 polisi bir kere aramışlar ve **%27 si ise mahkemelik olmuştur**. Tüm sağlık çalışanları acil serviste çalışmaktan endişe duymaktadırlar ve mevcut saldırılara karşı alınacak önlemler konusunda eğitilmelerinin faydalı olacağı kanaatindedirler. Acilde bekleme zamanının en anlamlı risk faktörü olduğu gözlemlendi. Şiddet olaylarının hastane idaresine bildirilmemesi önemli bir başka bulgu olarak saptandı.

SONUÇ: Sağlık çalışanlarına yapılan şiddet uygulamalarının sıklığı, bize "Safe Care" gibi koruyucu programların geliştirilmesi gerektiğine işaret etmektedir. Acil çalışanlara uygulanan şiddet İstanbul'da ciddi bir problem olarak karşımıza çıkmaktadır. Daha geniş kapsamlı araştırmalar ile konunun daha yakından araştırılması gerektiği kanaatine varıldı.

Anahtar Kelimeler: İşyeri saldırıları, sözlü taciz, şiddet uygulama, güvenli tedavi

ABSTRACT

OBJECTIVE: Health care employees are more likely than other workers to be victims of violence or aggression. The aim of this study was to determine the prevalence and nature of workplace violence against health care employees in the surgical emergency department of Istanbul Educational and Research Hospital and to identify the risk factors and legal problems related to violence in the hospital environment.

METHODS: A cross-sectional questionnaire study was designed and 24 doctors, 16 nurses and 7 health care workers were invited to complete a face to face questionnaire.

RESULTS: Psychological violence was more prevalent than was physical violence. Verbal abuse had been experienced in the preceding year by 100% (18%

weekly, 70 % monthly) and physical violence was reported by 87% (19% weekly, 14 % monthly) by the questionnaires. 40 % of the employees had once called police and 27 % had a dispute to be settled in court.All employees remained worried about violence at work. Emergency department waiting times are the most significant predisposing factors.

CONCLUSION: *The frequency of violent acts and stress related to the health care employees point out the strong need for the development of preventive programs like “safe care” to address the issue of violence at work. Further large-scale studies should be conducted to more closely examine the problem.*

Keywords: *Workplace violence, verbal abuse, violent acts, safe care*

“..All employees remained worried about violence at work and thought training to deal with potentially violent situations would be useful. 27 % employees had legal problems. The frequency of violent acts and stress related to the health care employees point out the strong need for the development of preventive programs like “safe care” to address the issue of violence at work. Violence in hospitals is a concern nationally as well internationally. Workplace violence against emergency workers is a significant problem in Istanbul. Further large-scale studies should be conducted to more closely examine the problem and create solutions.”

Makalenin devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli

3. sayısından ulaşabilirsiniz

AVRUPA İNSAN HAKLARI MAHKEMESİNİN ÖTANAZİ İLE İLGİLİ KARARLARI HAKKINDA BİR DEĞERLENDİRME

(AN EVALUATION OF THE CASE-LAW OF THE EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS ON EUTHANASIA)

Yrd. Doç. Dr./Asst. Prof. Dr. Mehmet MADEN*

ÖZET

Ötanazi ile ilgili olarak vermiş olduğu kararlar incelendiğinde, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin ötanazi konusunda giderek esneyen bir durum sergilediği izlenimi uyanmaktadır. Hâlbuki, Mahkeme'nin, ötanazinin bir hak olarak iddia edilemeyeceği konusunda net bir tutum sergilemesi gerekir. Taraf devletlerin, ötanaziye hukuken tanımak bakımından bir takdir marjından söz etmek mümkün değildir. "Sözleşme'nin amacı" ve yaşam hakkını koruyan 2 nci maddesi, bu sonuca ulaşmak için yeterli yorum vasıtalarıdır. Yine, taraf devletler arasında, ötanazinin hak olarak iddia edilemeyeceği konusunda bir konsensüs vardır ve bu durum büyük çoğunluğunun iç hukukuyla teyit edilmektedir. Özel hayatın korunması ve kişisel otonomi, ne zaman ve nasıl öleceğini seçme hakkı veren kavramlar değildir.

Anahtar Kelimeler: Ötanazi, yardım alınmış intihar, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi, yaşamın korunması, kişisel otonomi, özel hayatın korunması.

ABSTRACT

As a conclusion from the research on the euthanasia related case law of the European Court of Human Rights, it seems possible to state that the Court's approach to euthanasia has become more flexible in time. But the Court should be firm in stating that euthanasia cannot be regarded as a right. It is impossible to accept that the Contracting States have margin of appreciation in legalising euthanasia. "Object of the Convention" and the "right to life" which is protected under the 2 nd Article of the Convention are the interpretation tools which enable to reach this conclusion. Moreover, there is a consensus between the Contracting States that euthanasia cannot be regarded as a right and this consensus is reflected in the law of the large majority of them. "Protection of the private life" and the "personal autonomy" cannot be regarded as giving a right to choose when and how to die.

Keywords: Euthanasia, assisted suicide, European Court of Human Rights, European Convention on Human Rights, protection of life, personal autonomy, protection of private life.

"...Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nin yukarıdaki kararları incelendiğinde, ötanazi konusunda esneyen bir durum sergilediği izlenimi uyanmaktadır. Hâlbuki, Mahkeme'nin, ötanazinin bir hak olarak iddia edilemeyeceği konusunda net bir tutum sergilemesi gerekir. Taraf devletlerin, ötanaziye hukuken tanımak bakımından bir takdir marjından söz etmek mümkün değildir. Bu sonuca, Sözleşme'nin amacından hareketle bile ulaşılabilmektedir. Yine, yaşam hakkını koruyan 2 nci madde bu görüşü desteklemektedir."

***Makalenin devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli
3. sayısından ulaşabilirsiniz***

* İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Öğretim Üyesi

İSLAM HUKUKU AÇISINDAN AKDİ BİR İLİŞKİNİN BULUNMADIĞI DURUMLARDA HEKİM İLE HASTA ARASINDAKİ İLİŞKİNİN HUKUKİ NİTELİĞİ

(THE DOCTOR AND PATIENT RELATIONSHIP BETWEEN THE CONTRACTS
WITHOUT THE LEGAL NATURE OF THE RELATIONSHIP OF ISLAMIC LAW)

Yrd. Doç. Dr./Asst. Prof. Dr. Ahmet EKŞİ*

ÖZET

Hekim ile hasta arasındaki ilişki bir sözleşmeye dayanmadığı durumlarda vekâletsiz iş görme ve haksız fiil ilişkisi söz konusudur. Zaruret hâli, acil durumlar, ameliyatın genişletilmesi, gibi durumlarda hasta ile hekim arasında vekâletsiz iş görme ilişkisi ortaya çıkar. Tedavi sözleşmesinin bulunmaması veya sözleşme hükümlerinin aşılması hâlinde de doktor ile hasta arasında haksız fiil ilişkisi söz konusu olur. Ayrıca hekimin bir hastane ortamında yaptığı müdahalelerden doğan sorumluluğu haksız fiil kapsamında değerlendirilir.

Anahtar Kelimeler: İslam hukuku, hekim, hasta, haksız fiil

ABSTRACT

In the cases of the relationship between doctor and patient is not based on a contract and in tort gestio relationship in question. State of necessity, emergency, surgery, expanding the relationship with such situations arise gestio between the patient and the physician. Treatment of the provisions of the contract or agreement shall be payable in the absence of tort, the relationship between doctor and patient is concerned. In addition, the physician in a hospital environment is considered within the scope of tort liability for interference.

Keywords: Islamic law, doctor, patient, tort

“..Hekim ile hasta arasındaki ilişki sarıh ya da zımni olarak kurulmuş bir akde dayanmadığı durumlarda vekâletsiz iş görme ve haksız fiil ilişkisi söz konusudur. Zaruret hâli, acil durumlar, ameliyatın genişletilmesi, gibi durumlarda hasta ile hekim arasında vekâletsiz iş görme ilişkisi ortaya çıkar. Hekim, hastanın reddettiği bir tedaviyi, hastaya uygulaması hâlinde de vekâletsiz iş görme sözkonusu olur...”

***Makalenin devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli
3. sayısından ulaşabilirsiniz***

* Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi Öğretim Üyesi, aeksi72@hotmail.com

HUKUKİ AÇIDAN SÜNNET (BESCHNEIDUNG)

(THE LEGAL ASPECT OF CIRCUMCISION)

Yrd. Doç. Dr./Asst. Prof. Dr. Erdal YERDELEN*

ÖZET

Sünnet uygulaması pek çok dinde ve değişik milletlerin kültüründe karşımıza çıkmaktadır. Günümüzde sünnet uygulamasını genellikle Yahudi ve İslam dinindeki bu eylemin algılanışı şekillendirmektedir. Sünnet uygulaması, tarihi, dini, tıbbi ve hukuki yönleri olan bir konudur. Sünnetin tarihi, dini ve tıbbi yönleri değişik kaynaklarda incelenmiştir. Bu çalışmada ise sünnet hukuki açıdan değerlendirilecektir. Sünnetin tıbbi müdahale olup olmadığı, hukuka uygunluk nedenleri, ebeveynin rızası, endikasyon, sosyal uygunluk, din ve inanç özgürlüğü, çocuğun dini eğitimi kapsamında değerlendirmeler yapılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Sünnet, Tıbbi Müdahale, Hukuka Uygunluk Nedeni, Ebeveyn Rızası, Dini İnanç Hürriyeti

ABSTRACT

The performance of circumcision has a place in the cultures of different communities and many religions. Today the performance is mostly shaped by the understanding of this act in Islam and Jewish religions. The performance of circumcision is a matter with historical, religious, medical and legal aspects. The historical, religious and medical aspects of it has been analyzed in different sources. In this article, the legal aspect of circumcision will be analyzed. Assessments will be made with regard to whether circumcision is a medical intervention or not, the grounds of justification, parental consent, indication, social convenience, freedom of religion and the right to religious education of the child.

Keywords: Circumcision, Medical Intervention, Grounds of Justification, Parental Consent, Freedom of Religion

ZUSAMMENFASSUNG

Die rituelle Beschneidung erscheint in vielen Religionen und Kulturen der verschiedenen Völker. Die Beschneidung wurde mehr von jüdischen Glauben und der Religion des Islam geprägt. Die Beschneidung ist so ein Thema, dass das historische, religiöse, medizinische und rechtliche Aspekte besitzt. Die Beschneidung wurde durch verschiedenen Quellen nach historischer, religiöser und medizinischer Aspekte untersucht. In dieser Studie wird die Beschneidung als eine juristische Sicht bearbeitet. In dieser

* Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Öğretim Üyesi

Hinsicht wird die Beschneidung im Rahmen medizinischer Intervention, der Rechtsfertigungsgründe, elterlicher Einwilligung, der İndikation, Sozialadaquates, der Religionsfreiheit, religiöser Erziehung der Kinder beurteilt.

Schlüsselwörter (Keywords): *Beschneidung, medizinische Intervention, Rechtsfertigungsgründe, elterliche Einwilligung, Religionsfreiheit*

“...Sünnet bir kasten yaralama eylemidir, küçük çocuk bu konuda rıza gösterecek ehliyete sahip değildir, geçerli rıza olmadığından eylemi gerçekleştiren cezalandırılır, gibi bir basit analogiyle çözülecek sorun değildir. Sünnetin temel hak ve hürriyetler kapsamında değerlendirilmesi ve hangi hakka öncelik tanınacağıın tespiti, yanlış ve yetersiz bir zeminde tartışmanın yapılmasına neden olmaktadır. Çocuğun vücut bütünlüğü açısından bakıldığında, çocuğun rahatı hukuki açıdan tam olarak belirlenmiş ve açıklanmış bir terim değildir. “Sünnet eylemini, çocuğun dini aidiyetlik duygusu açısından zihinsel ve duygusal anlamda rahatına daha çok hizmet edeceği, vücuduna verilecek basit bir rahatsızlığın –bu da lege artis, iyileşme amaçlıdır- bunun karşısında değerlendirilemeyeceği” ileri sürülebilir. Aksine düşünenler ise “vücuda verilen acı ile ilderdeki dini özgürlük konusunda yapabileceği tercihin engellenmiş olması çocuğun rahatına sayılamaz”, görüşünü rahatlıkla savunabilirler. Çocuğun faydasının tartılması da oldukça zor bir konu olarak durmaktadır. Vaftiz ederken çocuğun suya daldırılması ve bu esnada el ile hafifçe vurulması, kulağının deldirilmesi, sünnet ettirilmesi gibi hafiften ağıra doğru sıralanan eylemlerden hangisinin çocuğun yararına olmayacağı ve bu sınırın neye göre belirleneceği de açık olmayan bir konudur.”

***Makalenin devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli
3. sayısından ulaşabilirsiniz***

İNGİLTERE VE TÜRKİYE’DE PSİKİYATRİ HASTALARINA UYGULANAN ZORUNLU TEDAVİNİN HUKUKEN KARŞILAŞTIRILMASI

(A LEGAL COMPARISON OF INVOLUNTARY TREATMENT PROVIDED FOR
PATIENTS WITH MENTAL DISORDER IN THE UK AND TURKEY)

Feyzan ÖZBAY (LLM)*

ÖZET

Hastaya rızası olmaksızın zorunlu tıbbi müdahalede bulunulması veya hastanın tedavi amacıyla zorla hastaneye yatırılması özellikle psikiyatri alanında sık karşılaşılan durumlardandır. Zorunlu tedavinin, hastanın kişilik ve özgürlük hakkına bir müdahale niteliğinde olması nedeniyle, psikiyatrlar ve diğer sağlık personeli, anılan görevlerini ifa ederken bazı hukuki ve etik sorunlarla karşılaşabilmektedirler. İngiltere’de 1983’te Ruh Sağlığı Kanunu ve 2005’te Zihinsel Yeterlilik Kanunu kabul edilerek ruh hastalarının bakım ve zorunlu tedavileriyle ilgili kapsamlı düzenlemeler getirilmiştir.

Anahtar kelimeler: Psikiyatri hastalarının hakları, zorunlu tedavi, tedavi için zorla hastaneye yatırma, ruh sağlığı kanunu, zihinsel yeterlilik kanunu, ruh sağlığı yasa tasarısı

ABSTRACT

Involuntary treatment of a patient who lacks of capacity or detaining the patient in hospital when s/he suffers from mental disorder is often experienced in the field of psychiatry. Psychiatrists and other health workers may encounter some difficulties regarding legal and ethical considerations while performing their unpleasant task since it is an infringement of human rights and the right to liberty. The Mental Health Act (1983) and the Mental Capacity Act (2005) both of which provide a comprehensive framework for the care and treatment of people with mental disorder were adopted in England and Wales.

“..Ruh hastalarının zorunlu tedavilerinde bazı hukuki çözümler önerilmiştir. Örneğin, akli muayenesi gerekli olduğu düşünülen kimsenin ikametgâhının yargı çevresine bağlı olduğu Sulh Hukuk Mahkemesi’ne durumun bildirilmesi ve mahkemenin kişivi dinlemesi ve belirli bir süre psikiyatri kliniğinde gerekli tetkiklerin yapılabilmesi için koruma altına alınması yolunun, insan hakları ve hasta hakları açısından en uygun yol olduğu ileri sürülmüştür.¹

Bir diğer çözüm ise vukarıda detaylı bir şekilde incelenen Ruh Sağlığı Yasa Tasarısının kabul edilerek uygulamadaki boşluğun doldurulmasıdır. Yukarıda anlatılanların ışığında, Türkiye’de de ayrı bir kanuna duvulan ihtiyaç, Ruh Sağlığı Yasa Tasarısı’nın bu konuda model bir kanun oluşturmasıyla karşılanabilecektir.”

***Makalenin devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli
3. sayısından ulaşabilirsiniz***

* İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi [feyzanozbay@gmail.com]

¹ Feyzi Necmettin Feyzioğlu ve Cumhuriyet Özakman, *Aile Hukuku* İstanbul (Filiz Kitabevi 1986)

VAKA ÇALIŞMASI: BEYİN ÖLÜMÜ KONUSUNDA CUMHURİYET SAVCISININ YETKİLERİNİN SINIRLARI VE HUKUKİ SORUMLULUĞU

(CASE STUDY: LIMITS OF POWERS OF PUBLIC PROSECUTORS ON
DETERMINATION OF BRAIN DEATH AND JUDICIAL RESPONSIBILITY)

Prof. Dr. Dr. h.c. Hakan HAKERİ*

Yrd. Doç. Dr./Asst. Prof. Dr. Ata BOZOKLAR**

ÖZET

Organ azlığı organ naklinin en önemli problemlerindedir. Birçok ülke bu problemi çözmeye yönelik adımlar atmaktadır. Kadavradan organ alımı bu bakımdan en iyi yöntem olmakla beraber etkin bir organizasyonu da çok güçtür. Bu nedenle Türkiye’de organ naklinin %80’i canlılardan yapılmaktadır.

Beyin ölümünün belirlenmesi de kadavradan naklin en önemli sürecidir. Beyin ölümünün tespiti, yasal süreç, ölenin bakımı, organın alımı ve dağıtımı bu süreçte en önemli adımlardır. Bazen organ naklinin önündeki engel yasal engel olabilmektedir. Süreci ve mevzuatı bilmeyen bir savcı süreci tıkayabilmekte ve organın heba olmasına neden olabilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Beyin ölümü, organ nakli, bağış, yasal süreç, savcının yetkileri

ABSTRACT

Organ shortage is one of the most important problems in transplantation. All countries in the world are making great efforts to solve this problem in an effective way. Deceased donation is the best way to find suitable organs for transplantation but they are very difficult to organize effectively. Due to the involved difficulties, living donor organs are used in 80% of the transplantations in Turkey.

Detection of brain death cases in intensive care units and immediate referrals carry great importance in the deceased donation process. Detecting the brain death in time, the legislative process, the donor care, the organ procurement and allocation are all very important steps in this process. Sometimes the only reason for not being able to actualize a deceased organ donation is legislative. A prosecutor who doesn't have any idea about the procedure and regulations regarding deceased donation may block the process and the organs can be wasted.

Keywords: deceased donation, transplantation, legislation, brain death.

“..Savcıların zaten ülkemizde sınırlı olan organ naklini zorlaştırıcı tutumları konusunda uyarılmaları ile ilgili olarak Sağlık Bakanlığı nezdinde daha önce girişimde bulduk. Bakanlık hazırladığımız bir öneriyi Adalet Bakanlığı’na gönderdi ve sonuç olarak bugün için artık konuyu uygulamada çözen bir genelge çıkarıldı....”

***Makalenin devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli
3. sayısından ulaşabilirsiniz***

* İstanbul Medeniyet Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Başkanı; İstanbul Medeniyet Üniversitesi Tıp Hukuku Araştırmaları Birimi Başkanı.

** İstanbul Bilim Üniversitesi Tıp Fakültesi Öğretim Üyesi.

DANIŞTAY KARARI
(*COUNCIL STATE DECISION*)

Özel Hastanelerin Reklam Yapması Nedeniyle İdari Para Cezası

Danıştay Onbeşinci Daire Başkanlığından:

Esas No: 2011/11279

Karar No: 2011/5725

İstemin Özeti: 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine aykırı davranıldığından bahisle davacı şirkete 89.950, 00 TL idarî para cezası verilmesine ve anılan reklamların durdurulmasına ilişkin 14.12.2004 tarih ve 111 sayılı Reklam Kurulu kararının iptali istemiyle açılan davada, dava konusu işlemin iptaline karar veren Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 07.02.2006 tarih ve E: 2005/200, K: 2006/95 sayılı kararının; davalı idarenin başvurusu üzerine Danıştay Başsavcılığı tarafından 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca kanun yararına bozulması istenilmektedir.

Danıştay Tetkik Hakimi: Erhan Eryat

Düşüncesi: İdare Mahkemesi kararının, idari para cezasının iptaline ilişkin kısmının 2577 sayılı Kanun'un 51. maddesi uyarınca kanun yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulması, reklam durdurmanın iptaline ilişkin kısmının ise incelenmeksizin reddi gerektiği düşünülmektedir.

Danıştay Başsavcısı: Tansel Çölaşan

Düşüncesi: Saray Sağlık Hizmetleri Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketine 4077 sayılı Kanun'un 4822 sayılı Kanunla değişik 16. maddesine aykırı şekilde reklam yaptığı ileri sürülerek ve bu fiilin yıl içinde tekrarlanması nedeniyle reklam veren sıfatıyla adına iki kat 89.950.000.000.-TL tutarında para cezası ve reklamın durdurulması cezası uygulanmasına ilişkin 27.12.2004 tarih ve 247 sayılı Bakanlık Oluru ile onaylanan Reklam Kurulunun 14.12.2004 tarih ve 111 sayılı kararının iptali istemiyle açılan davada, Ankara 4. İdare Mahkemesince söz konusu işlemin iptaline ilişkin olarak verilen 7.2.2006 tarihli ve E: 2005/200, K: 2006/95 sayılı kararın, davalı Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca hukuka aykırı olduğu belirtilerek kanun yararına bozulması istemi üzerine konu incelendi:

...

Bu durumda; söz konusu reklamın, çocuk sahibi olmayan dar gelirli vatandaşlara tüp bebek tedavisi konusunda daha indirimli hizmet sunulacağını bildiren mahiyette olduğu, bu haliyle tüketiciyi yanıltıcı, aldatıcı ve istismar edici nitelik taşımadığından dava konusu işlemde hukuka uyarlık bulunmadığı gerekçesiyle dava

konusu işlemi iptal eden İdare Mahkemesi kararında hukukî isabet bulunmadığından, Mahkeme kararının idarî para cezasının iptaline ilişkin kısmının kanun yararına bozulması gerekmektedir.

Temyiz edilen kararın, reklam durdurmanın iptaline ilişkin kısmına gelince; 4077 sayılı Kanun'un, uyuşmazlık tarihinde yürürlükte bulunan 26. maddesi uyarınca, idarî para cezalarının iptali istemiyle açılan davalarda verilen kararlar kesin olup, idarî para cezası ile beraber Kanun'da öngörülen diğer idarî yaptırımların iptali istemiyle açılan davalarda verilen kararların, para cezası dışındaki kısımlarına karşı temyiz yoluna gidilebilmesi mümkündür. Bu açıdan; 19.04.2006 tarihinde davalı idareye tebliğ edilen Mahkeme kararının, 30 günlük temyiz süresi geçmeden, 18.05.2006 tarihinde Mahkeme kayıtlarına giren dilekçe ile kanun yararına bozulması isteminde bulunulduğu, Mahkeme kararının reklam durdurmanın iptaline ilişkin kısmının kesin olmayıp temyiz edilebileceği ve temyiz süresi geçmemiş kararlara karşı kanun yararına bozma yoluna gidilemeyeceği hususları dikkate alındığında, Mahkeme kararının reklam durdurmanın iptaline ilişkin kısmının bu aşamada incelenmesine yasal olanak bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcılığı tarafından yapılan kanun yararına temyiz isteminin kısmen kabulü ile Ankara 4. İdare Mahkemesi'nin 07.02.2006 tarih ve E: 2005/200, K: 2006/95 sayılı kararının idarî para cezasının iptaline ilişkin kısmının, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 51. maddesi uyarınca hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere KANUN YARARINA BOZULMASINA, temyize konu kararın reklam durdurmanın iptaline ilişkin kısmı açısından kanun yararına bozma isteminin incelenmeksizin reddine, kararın birer örneğinin ilgili Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığı'na gönderilmesine ve kararın Resmî Gazete'de yayımlanmasına, 19.12.2011 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

***Kararın devamına, dergimizin Nisan 2013 tarihli
3. sayısından ulaşabilirsiniz***

LEGAL YAYINCILIK

2013 YILI FİYAT LİSTESİ

Legalbank (Elektronik Hukuk Bankası) www.legalbank.net ☐ Bir Yıllık Abonelik Bedeli 460 ₺			
Legal Hukuk Dergisi (Aylık)			
☐ 2013 yılı 390 ₺	☐ 2011 yılı 370 ₺	☐ 2009 yılı 330 ₺	☐ 2007 yılı 260 ₺
☐ 2012 yılı 390 ₺	☐ 2010 yılı 350 ₺	☐ 2008 yılı 300 ₺	☐ 2006 yılı 240 ₺
☐ 2005 yılı 220 ₺	☐ 2004 yılı 200 ₺	☐ 2003 yılı 150 ₺	
Uluslararası Ticaret ve Tahkim Hukuku Dergisi (6 Aylık)			
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2012 yılı 90 ₺		
Tıp Hukuku Dergisi (6 Aylık)		Banka ve Finans Hukuku Dergisi (3 Aylık)	
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2012 yılı 90 ₺	☐ 2013 yılı 190 ₺	☐ 2012 yılı 190 ₺
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukuku Dergisi (3 Aylık)			
☐ 2013 yılı 220 ₺	☐ 2011 yılı 200 ₺	☐ 2009 yılı 180 ₺	☐ 2007 yılı 120 ₺
☐ 2012 yılı 220 ₺	☐ 2010 yılı 190 ₺	☐ 2008 yılı 145 ₺	☐ 2006 yılı 110 ₺
☐ 2005 yılı 100 ₺	☐ 2004 yılı 90 ₺		
İş Hukuku ve Sosyal Güvenlik Hukukuna İlişkin Yargı Kararları ve İncelemeleri Dergisi (3 Aylık)			
☐ 2008 yılı 75 ₺	☐ 2007 yılı 65 ₺	☐ 2006 yılı 25 ₺ (2 Sayı)	
Malî Hukuk Dergisi (Aylık)			
☐ 2013 yılı 290 ₺	☐ 2011 yılı 275 ₺	☐ 2009 yılı 245 ₺	☐ 2007 yılı 190 ₺
☐ 2012 yılı 290 ₺	☐ 2010 yılı 260 ₺	☐ 2008 yılı 220 ₺	☐ 2006 yılı 175 ₺
☐ 2005 yılı 160 ₺			
Fikrî ve Sınai Haklar Dergisi (3 Aylık)			
☐ 2013 yılı 190 ₺	☐ 2011 yılı 180 ₺	☐ 2009 yılı 160 ₺	☐ 2007 yılı 120 ₺
☐ 2012 yılı 190 ₺	☐ 2010 yılı 170 ₺	☐ 2008 yılı 140 ₺	☐ 2006 yılı 110 ₺
☐ 2005 yılı 100 ₺			
Medeni Usul ve İcra İflas Hukuku Dergisi (4 Aylık)			
☐ 2013 yılı 145 ₺	☐ 2011 yılı 135 ₺	☐ 2009 yılı 120 ₺	☐ 2007 yılı 90 ₺
☐ 2012 yılı 145 ₺	☐ 2010 yılı 125 ₺	☐ 2008 yılı 105 ₺	☐ 2006 yılı 80 ₺
☐ 2005 yılı 50 ₺			(2 Sayı)
Hukuk ve Adalet Eleştirel Hukuk Dergisi (6 Aylık)		Regesta Ticaret Hukuku Dergisi	
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2006-2005-2004 yılları (8 Sayı) 65 ₺	☐ 2013 yılı 60 ₺ (3 sayı)	☐ 2012 yılı 75 ₺ (4 sayı)
☐ 2007 yılı 75 ₺			
İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası (6 Aylık)			
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2010 yılı 35 ₺	☐ 2009 yılı 35 ₺	☐ 2008 yılı 60 ₺
☐ 2012 yılı 90 ₺	☐ 2011 yılı 85 ₺	☐ 2007 yılı 60 ₺	☐ 2006 yılı 60 ₺
Anayasa Hukuku Dergisi (6 Aylık)		Paket Abonelik İndirimleri	
☐ 2013 yılı 90 ₺	☐ 2012 yılı 90 ₺	Dergi Miktarı	İndirim
Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi (6 Aylık)		2	% 2
☐ 2010 yılı 45 ₺	☐ 2007 yılı 45 ₺	3-5	% 4
☐ 2009 yılı 45 ₺	☐ 2006 yılı 45 ₺	6-9	% 6
☐ 2008 yılı 45 ₺		10+	% 10
Dergilerimizi veya Paket Aboneliklerimizi Nakit, Kredi Kartı veya Banka Havalesi ile Tek Seferde ödememiz halinde ayrıca (paket + kadem indirimi yapıldıktan sonra) % 10 indirim uygulanacaktır.		Oluşturduğumuz paketlere yandaki paket abonelik indirimleri uygulanacaktır. Abone olunan geçmiş her yıl için ayrıca + %1 kadem indirimi uygulanmaktadır. Sadece Kredi Kartına 6 Taksit yapılmaktadır	

PTT / Posta Çeki Hesap No: 1052845

BANKA ADI	ŞUBE	ŞUBE KODU	HESAP NO	IBAN NO
Yapı Kredi Bankası	Moda	217	60825788	TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88
Garanti Bankası	Moda	124	6299549	TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49
Akbank	Moda	256	0048668-8	TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68
Türkiye İş Bankası	Hasanpaşa	1166	332004	TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04

Türkiye İş Bankası'na Yapacağınız Havaleler Ücretsizdir

Legal Yayıncılık A.Ş.

Caferağa Mah. Bahariye Cad. Çam Apt. No: 63 D: 6. 34710 Kadıköy / İstanbul

Tel: (0216) 449 04 85 - 86 Faks: (0216) 449 04 87

legal@legal.com.tr

www.legal.com.tr

LEGALBANK ABONELİK FORMU
SUBSCRIPTION FORM FOR THE LEGALBANK LAW DATABASE

LEGAL YAYINCILIK A.Ş.

Abonelik İçin Tel: (0216) 449 04 85-86 Faks: (0216) 449 02 26 - 449 04 87
www.legalbank.net abone@legalbank.net

LEGALBANK ABONELİK FORMU
Mevzuat ve Kararlar Bankası (www.legalbank.net)

Abonenin		Fatura Bilgileri	
Adı -Soyadı		Adı -Soyadı	
Firma		Firma	
Adres		Adres	
T.C. Kimlik No.		T.C. Kimlik No.	
Telefon		Vergi Dairesi	
Cep Telefonu		Vergi No.	
E-Posta (abone isminiz olarak kullanılacaktır)		Kullanıcı Adedi	

1 Yıllık (1 Kullanıcı) Abonelik Bedeli 460 ₺

Banka Hesabına Ödeme

- Yapı Kredi Bankası (Moda Şubesi - 217) Hesap No. 60825788 (IBAN NO: TR81 0006 7010 0000 0060 8257 88)
- Garanti Bankası (Moda Şubesi - 124) Hesap No. 6299549 (IBAN NO: TR39 0006 2000 1240 0006 2995 49)
- Akbank (Moda Şubesi - 256) Hesap No. 0048668-8 (IBAN NO: TR31 0004 6002 5688 8000 0486 68)
- T. İş Bankası (Hasanpaşa Şubesi- 1166) Hesap No. 332004 (IBAN NO: TR34 0006 4000 0011 1660 3320 04)

T. İş Bankası'na Yapacağımız Havaleler Ücretsizdir

Posta Çeki İle Ödeme

- PTT Posta Çeki Hesap No: 1052845

Nakit, Kredi Kartı veya Banka Havalesi ile Tek Seferde
ödememiz halinde % 10 indirim uygulanacaktır.

Sadece
Kredi Kartına
4 Taksit
yapılmaktadır

Adı Soyadı											Banka		
Kredi Kart No													
☐ VISA	☐ MASTERCARD	Son Kullanma Tarihi							-		C	V	V

Ödeme Şekli	Tarih	Tutar	
Peşinat			Yukarıda belirttiğim tutarın, VISA/MASTERCARD kredi kartı hesabıma borç kaydedilerek Firmanızın hesabı bulunan bankalar nezdindeki ilgili hesaplarına Firmanız ile çalışılan bankalar arasında belirlenen koşullar çerçevesinde alacak kaydedilmesini kabul ediyorum ve bu konuda ilgili bankaları yetkili kılıyorum. İş bu abonelik sözleşmesi, www.legalbank.net sitesindeki mevzuat kararlar bankası 1 yıllık abonelik hizmetini kapsamaktadır.
Toplam			

Legal Yayıncılık 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerini eksiksiz olarak yerine getirmeyi taahhüt eder.

Tarih / /

Abone İmza

Şirket Temsilcisi İmza

